

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

KOMÁROMI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Érkezett:	
2019 DEC 18	
Példány:	Mell.: db
Ügyszám:	15.P.20.167/2017

A Komáromi Járásbíróság útján
a Tisztelt Alkotmánybírósághoz

Hiv. (előzményi) sz.:

15.P.20.167/2017 – Komáromi Járásbíróság

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Komáromi Járásbíróság - 15.P.20.167/2017/37.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00133 - 0 / 2020	
Érkezett: 2020 JAN 22.	
Példány:	1
Melléklet:	8 db
Kezelőiroda:	

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Tatabányai Törvényszék - 2.Pf.20.085/2019/5. szám

Felek:

felperes
 alperes (lakik:

Per tárgya: kölcsönszerződés (megfizetése, érvénytelensége)

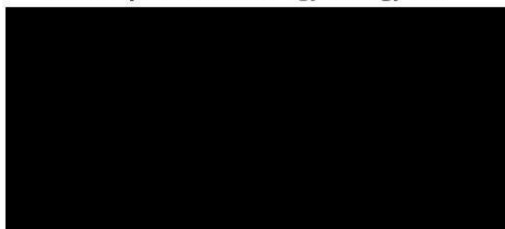
Alkotmányjogi panasz

Indítványozó: alperes

Tisztelt Alkotmánybíróság !

(S a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem tekintetében Tisztelt Járásbíróság !)

Alulírott alperes (lakik: a korábban csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd (székhelye:

[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line] ügyvéd útján az alábbi

**alkotmányjogi panaszt és végrehajtás felfüggesztése, továbbá végrehajtás
felfüggesztésére felhívás iránti kérelmet**

terjesztem elő.

NYILATKOZAT SZEMÉLYES ADATOK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

Alulírott az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

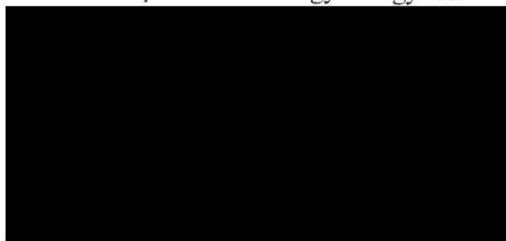
teszem:

Kijelentem, hogy jelen alkotmánybíróági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához

hozzájárulok / nem járulok hozzá

KÉRELEM

Kérem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint, hogy a velem, alperessel érintett eljárásokban meghozott ítéletek, nevezetesen a Komáromi Járásbíróság 15.P.20.167/2017/37-es számú elsőfokú ítélete és az ezt helybenhagyó Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.085/2019/5. számú jogerős ítélete beleütköznek Magyarország Alaptörvényébe - XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma és ezekkel összefüggésben az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított védelméhez való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben egyrészt az önkényes mérlegelés tilalma, másrészt az egyik felperesi indok elbírálásához való jog, és ezekkel összefüggésben az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított védelméhez való jog) és a törvény előtti egyenlőség elvébe is (Alaptörvény XV. cikke (1) bekezdése első mondata), az Alaptörvény M. cikke (2) bekezdésébe is (fogyasztói jogok védelme). Végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését is állapítsa meg az Alkotmánybíróság és a fenti ítéleteket semmisítse meg olyan iránymutatással, hogy a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa (rPp. 361. §-ának c.) pontja) és s a jelen alkotmányjogi panaszban és az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésben írtak szerinti a C-51/17-es előzetes döntéshozatali

határozatnak a fentiek szerint megfelelő bizonyítási teher és mérce szerinti bizonyításra, értékelésre kötelezze az elsőfokú bíróságot és az összecszerűség kérdésében is az rPtk 293. §-át kielégítő szintén az előző két kérelemben leírtak szerintire.

MELLÉKLETEK

Az iratokat, így az első- és másodfokú ítéleteket az elsőfokú bíróság terjeszti az Alkotmánybíróság elé.

JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE, HATÁRIDŐ BETARTÁSA

Jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem. A Tatabányai Törvényszék jogerős ítéletet hozott, a kúriai felülvizsgálat kizárt, a jogerős ítéletet 2019. október 18-án vette perbeli jogi képviselőm kézhez, 2019. december 17-én benyújtottam jelen az alkotmányjogi panaszt az elsőfokú bírósághoz.

ÉRINTETTSÉG

A támadott határozatok eljárásaiban alperes voltam.

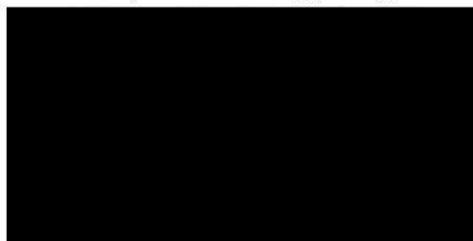
TÉNYÁLLÁS

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes a felperes jogelődjétől, az [REDACTED] -tól 2007. június 25-én svájci frank (CHF) igénylőlapon történő megjelölésével személyi kölcsönt kért.

Alperes ezzel egyidejűleg teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan aláírta a devizában nyilvántartott forintban fix törlesztő részletű személyi kölcsön szerződéshez kapcsolódó kockázatfeltáró nyilatkozatot is.

Felperesi jogelőd mint hitelező és az alperes mint adós az igénylőlap alapján 2007. július 31. napján svájci frank (CHF) alapú egyedi személyi kölcsönszerződést kötött. A kölcsön 7.278,50,- CHF, azaz 1.100.000,- Ft, a törlesztőrészek száma 84, összege havi 19.820,- Ft, az első fizetési esedékesség 2007. szeptember 13., majd 2014. augusztus 13-áig minden hónap 13. napja.

A személyi kölcsönszerződés rögzítette, hogy az ügyleti kamat évi 7,5%, a kezelési költség évi 3%, a teljes hiteldíj mutató (THM) pedig évi 13,75%. Feltüntették továbbá azt is, hogy a felek deviza alapú személyi kölcsönszerződést kötnek egymással, az irányadó devizanem a svájci frank (CHF).

Az adós tudomásul vette, hogy a törlesztőrészek megfizetése az [REDACTED] devizaeladási árfolyamán forintban történik.

A szerződés az igénylőlappal együtt aláírt kockázatfeltáró nyilatkozathoz hasonlóan kitért arra is, hogy az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség növekményből eredő különbözetet az utolsó törlesztőrészlettel együtt, vagy - amennyiben a különbözet meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor - a bank által megállapított újabb esedékességkor köteles megfizetni. A futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet, amelynek mértékéről a hitelintézet az ügyfelet tájékoztatni köteles. A szerződés szerinti utolsó esedékességet követően a fennmaradt tartozást a Személyi Kölcsön Üzletszabályzat 3.B. pontjában leírtak szerint kell megfizetni.

A megállapodásban szerepelt, hogy az egyedi személyi kölcsönszerződés az [REDACTED] mindenkor hatályos Általános Üzletszabályzatával, a Személyi kölcsön Üzletszabályzatával, valamint ennek elválaszthatatlan részét képező Személyi kölcsön hirdetményével, és az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes. Az egyedi kölcsönszerződés aláírásával az adós ezek megismerését, átvételét és magára nézve kötelező elfogadását elismerte.

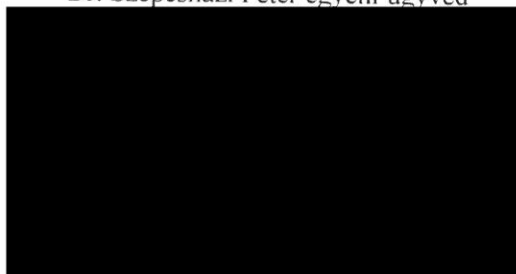
Az alperes a kölcsönszerződésből eredő törlesztési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, ezért a felperesi jogelőd a 2013. november 6-án kelt levelével a megállapodást 2013. november 20. napjára felmondta. A tartozás ekkor 6.494,67,- CHF és annak járulékai volt.

Az alperes a 2014. január 27. napján kelt levelében - amelyben nem vitatva a követelés jogalapját és összecszerúságát - kérte a felperesi jogelődöt, hogy a teljesítésre megjelölt határidőt három nappal hosszabbítsa meg.

Az alperes a fizetési kötelezettségének ezt követően sem tett eleget, ezért az [REDACTED] felperesi jogelőd a követelését a felperesre ruházta át. Az engedményezési szerződés időpontjában a fennálló tőketartozás 6.245,15,- CHF, a lejárt ügyleti kamat 441,64,- CHF, a lejárt késedelmi kamat 25,65,- CHF, a lejárt költség pedig 54,60,- CHF volt.

Alperes befizetést továbbra sem teljesített, ezért felperes az alperes részére 2014. március 24-én kézbesített levelében ismételten felszólította alperest a tartozás rendezésére, továbbá tájékoztatta, hogy amennyiben nem eszközöl befizetést, a követelést jogi úton érvényesíti.

A felperes a felmondott szerződésből eredő, devizában nyilvántartott követelést az MNB által 2015. augusztus 19. napján jegyzett hivatalos devizaárfolyamon forintkövetelésre váltotta át, elvégezte a devizaalapú kölcsönszerződés vonatkozásában a kötelező törvényi elszámolást, amelynek eredményéről a 2016. január 15. napján kelt levelével tájékoztatta az alperest. Az alperes a közöltekkel kapcsolatban jogorvoslattal nem élt, így az felülvizsgálnak minősül. Felperes az elszámolás során megállapított 272.294,- Ft tisztességtelenül felszámított összeggel csökkentette az alperes tartozását.

(Az alkotmányjogi panasszal nem érintett részek ismertetése, idézése is szükséges a megértéshez, áttekintéshez)

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.793.732,- Ft tőke, és ez után a tőke összeg után 2016. január 1. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű késedelmi kamat, 13,25% ügyleti kamat, 3% kezelési költség, továbbá 126.878,- Ft felmondásig felmerült ügyleti kamat, és annak 2016. január 1. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű késedelmi kamat, 13,25% mértékű ügyleti kamat, és 3% kezelési költség, valamint az engedményezéstől kezdődően a forintra váltásig felmerült 607.095,- Ft lejárt késedelmi kamat, és perköltségek megfizetésére.

A felperes kereseti kérelme indokaként hivatkozott arra, hogy jogelődje és az alperes között érvényes deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. Az alperes a kölcsönszerződésben vállalt fizetési kötelezettségeinek felszólítás ellenére határidőben nem tett leget, ezért a szerződés felmondására került sor, majd fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett az alperessel szemben.

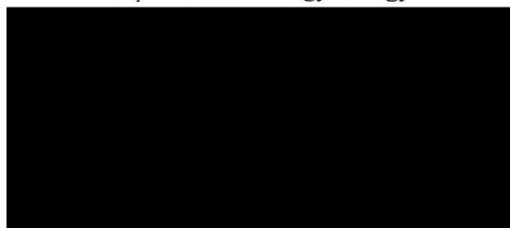
Az alperes a kereseti kérelem teljesítését ellenezte, védekezését az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiánya miatti érvénytelenségre alapította.

Meglátása szerint a devizakölcsön szerződés mint szerződéses konstrukció is érvénytelen. A banknak ugyanis nem lett volna joga magasabb összeget követelni, mint az előre meghatározott forint törlesztő részletek.

Az alperes azzal is védekezett, hogy az Üzletszabályzatot nem látta, azt nem írta alá, az nem vált a kölcsönszerződés részévé, abból jogok és kötelezettségek nem keletkezhetnek.

A szerződés azért is érvénytelen az alperes meglátása szerint, mert az ügyletkötés során nem kapott tájékoztatást arról, hogy a felperes devizaszerződést köt vele, és a megállapodásból nem derül ki annak deviza jellege sem.

Emellett az alperes a szerződés részleges érvénytelenségét is vizsgálni kérte szintén a tájékoztatási kötelezettség megsértése miatt, mert előadása szerint a felperes jogelődje nem tájékoztatta az árfolyamkockázatról, valamint az árfolyamváltozás lehetséges következményeiről, és nem írt alá kockázatteljesítő nyilatkozatot sem. Álláspontja szerint ezért az árfolyamkockázatra vonatkozó rész nem vált a szerződés részévé, így az árfolyamváltozásból eredő tartozást nem köteles megfizetni.

Az alperes idézte az Európai Unió Bíróságának C-26/13-as számú döntését, és kifejtette, hogy az árfolyamkockázat ügyfelekre történő telepítése is tisztességtelen.

Az alperes általánosságban vitatta a felperes kereseti kérelmének megalapozottságát az összecszerűség vonatkozásában is, de ebben a körben nem jelölte meg, hogy miért.

A felperes álláspontja szerint, az alperes teljes körű tájékoztatásban részesült az ügyletkötés folyamán a szerződés deviza jellegét, az árfolyamváltozás mibenlétét és az árfolyamkockázat alperesre telepítését illetően. Kifejtette, hogy a szerződéskötés során az alperes minden releváns dokumentumot megismerhetett, átolvashatott. Az alperes a külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatot és az egyedi szerződést is aláírásával látta el, így elismerte, hogy azok tartalmát megismerte, és magára nézve kötelezőnek tekinti. Ezért álláspontja szerint az alperesnek a tájékoztatási kötelezettség elmaradására, valamint az árfolyamrés érvénytelenségére vonatkozó kifogásai nem foghat helyt.

A felperes a kereseti kérelme összecszerűségére vonatkozó, konkrétum nélküli alperesi kifogásra tekintettel előadta, hogy csatolta a törvényi elszámolásról szóló részletes kimutatását, a nem vitatott forintosítási értesítőt, valamint a teljes forgalmi kimutatását, amely alapján a követelés alakulása egyértelműen nyomon követhető. **BH2018.10.82.**

Az alperes ezt nem kifogásolta, az a továbbiakban vitássá nem tehető. Az alperes olyan befizetésekre nem hivatkozott, amelyeket a törvényi elszámolást követően teljesített volna.

A Komáromi Járásbíróság 15.P.20.167/2017/37.-es számú ítéletével a keresetnek helyt adott.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg felperesnek 1.793.732,- Ft tőkét és ez után a tőkeösszeg után 2016. január 1. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű késedelmi kamatot, 13,25% mértékű ügyleti kamatot, és 3% kezelési költséget, 126.878,- Ft felmondásig felmerült ügyleti kamatot, és annak 2016. január 1. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű késedelmi kamatot, 13,25% mértékű ügyleti kamatot, és 3% kezelési költséget, 607.095,- Ft lejárt késedelmi kamatot, valamint perköltségként 47.012,- Ft fizetési

meghagyásos eljárási díjat, 39.161,- Ft jogtanácsosi munkadíjat, 47.000,- Ft lerótt peres eljárási illetéket, és 113.900,- Ft ügyvédi munkadíjat.

Az elsőfokú bíróság indokolásában kifejtettek szerint Az ítélet indokolása hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban régi Ptk.) 4. § (1), (4) bekezdésére, 198. § (1) bekezdésére, 201. § (1) bekezdésére, 205-205/B. §-aira, 523. §-ára; a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 203. §-ára, 210. §-ára; a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH 2 törvény) 18. §-ára.

Az alperesi védekezéssel kapcsolatban a bíróság kifejtette, hogy a Kúria irányadó joggyakorlata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a devizaszerződések - ide érteve a deviza alapú szerződéseket is - létező és érvényes szerződések, önmagában a deviza jellegük miatt nem érvénytelenek.

Az ítélet részletesen ismertette a 6/2013., és az 1/2016. számú PJE határozatok jelen perre irányadó értelmezését.

A bíróság az egyedi kölcsönszerződés alapján megállapította, hogy abban egyértelműen szerepel, hogy az irányadó devizanem a CHF, a kölcsön összegét CHF-ben, valamint forintban egyaránt feltüntették, vagyis a felek a pénztartozást devizában határozták meg (kirovó pénznem), és azt mindkét fél forintban volt köteles teljesíteni (lerovó pénznem), így a kölcsönszerződés deviza alapú kölcsönszerződés, vagyis devizaszerződés.

A perbeli esetben, a devizakonstrukció lényegéből fakadóan, az alperes devizában adósodott el, és ő viselte az árfolyamváltozás hatásait is, így a törlesztőrészletek számának, illetve összegének a megemelkedése a forint gyengüléséből adódott, ami a devizakonstrukció sajátosságiból fakadóan az adós fizetési terhének növekedését eredményezte.

A bíróság utalt arra is, hogy az egyoldalú módosítás és az árfolyamrés tisztességtelensége kérdését a jogalkotó a törvényi elszámolással rendezte, az elszámolás jelen esetben a felek között jogszabály erejénél fogva felülvizsgálnak tekintendők, így az azt érintő alperesi kifogások alaptalanok.

Abban a kérdésben, hogy az Üzletszabályzat a szerződés részévé vált-e, az ítélet hivatkozott az 1/2016. PJE határozatra, és arra, hogy a kölcsönszerződés akkor felel meg a Hpt. 213. § (1)

bekezdésében felsorolt tartalmi követelményeknek, ha a szerződés, illetve az annak részét képező általános szerződési feltételek együttesen tartalmazzák az ott előírtakat. Az általános szerződési feltételek a felek így a fogyasztó aláírása nélkül is a szerződés részévé válhatnak, megfelelhetnek a Hpt. 210. § (1) bekezdése által előírt alaki követelményeknek.

A jelen perbeli szerződésben kifejezetten szerepelt az a kitétel, hogy az egyedi személyi kölcsönszerződés az [REDACTED] mindenkor hatályos Általános Üzletszabályzatával, a Személyi kölcsön Üzletszabályzatával, valamint ennek elválaszthatatlan részét képező Személyi kölcsön hirdetményével, és az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes. Az alperes ezek megismerését aláírásával tanúsította, tehát az Üzletszabályzat a régi Ptk.205/B. § (1) bekezdése alapján a szerződés részévé vált.

A bíróság az alperesnek a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása körében előadott védekezésével kapcsolatban idézte a 6/2013. PJE határozatot, valamint a 2/2012. (XII. 10.) PK véleményt. Az adós által aláírt személyi kölcsön igénylő lapon szerepel, hogy az irányadó devizanem svájci frank (CHF), és az is, hogy annak a kitöltésével egyidejűleg külön dokumentumba foglaltan kockázatfeltáró nyilatkozat is készült, amelyben az alperes kijelenti, hogy a devizában nyilvántartott személyi kölcsön folyósítását úgy kéri, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét teljeskörűen megismerte, megértette, a felmerülő kockázatot viseli.

A fentiekben túl a felperesi jogelőd és az alperes között létrejött egyedi kölcsönszerződés maga is tartalmazta, hogy a kölcsön összege 7.278,50,- CHF, azaz 1.100.000,- Ft. Az egyedi kölcsönszerződésben szerepel az is, hogy a felek deviza alapú személyi kölcsönszerződést kötnek egymással, az irányadó devizanem svájci frank (CHF). A szerződés aláírásával az adós tudomásul vette, hogy a törlesztőrészletek megfizetése az [REDACTED] devizaeladási árfolyamán forintban történik.

A megállapodás aláírásával az adós azt a tájékoztatást is elfogadta, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség növekményből eredő különbözet az utolsó törlesztőrészlettel együtt vagy - amennyiben a különbözet meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor - a bank által megállapított újabb esedékességgel köteles megfizetni. A futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet, amelynek mértékéről a bank az ügyfelet tájékoztatni köteles. Az adós tudomásul vette, hogy a szerződés szerinti utolsó esedékességet követően a fennmaradt tartozást a Személyi kölcsön Üzletszabályzat 3.B. pontjában leírtak szerint köteles megfizetni.

A fentiek alapján megállapítható volt, hogy kölcsönigénylő lapból, a kockázatfeltáró nyilatkozatból, az egyedi kölcsönszerződésből és Üzletszabályzatból egyértelműen következően a felek között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. A felek a kölcsön összegét CHF-ben határozták meg (a Ft összeg egyidejű megjelölésével), azzal, hogy a teljesítés

forintban történik. A felperesi jogelőd a szerződésben és a kockázatfeltáró nyilatkozatban részletesen tájékoztatta az alperest, hogy a forintban nyújtott kölcsön nyilvántartása a bank deviza eladási árfolyama szerint számítottak szerint devizában történik.

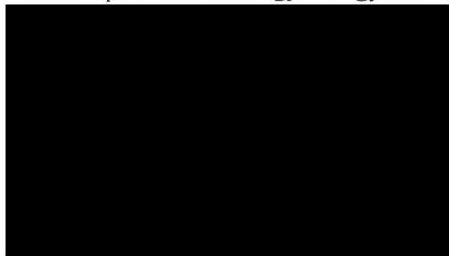
Az alperes a kockázatfeltáró nyilatkozatban kellően részletes és megfelelő tájékoztatást kapott az árfolyamkockázatról, és arról, hogy svájci frank esetén az árfolyamváltozás törlesztőrészletekre gyakorolt hatásának nincs felső határa. A kockázatfeltáró nyilatkozatban az alperes külön kijelentette, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázatot viseli. Az alperes a fenti dokumentumokat aláírta, elismerve ezzel, hogy azok tartalmáról tudomással bír, megértette és magára nézve kötelezőnek fogadja el. Az egyedi kölcsönszerződés ezzel egyezően tartalmazza, hogy ahhoz egy aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat is tartozik. Alperesnek az a hivatkozása tehát, hogy kockázatfeltárás nem történt, alaptalan.

Az alperes hangsúlyozta azt is, hogy az Európai Unió Bíróságának C-26/13-as számú ítélete alapján csak akkor tisztességtelen a szerződésbe foglalt árfolyammal kapcsolatos tájékoztatás, ha egyértelműen nem állapítható meg az, hogy a futamidő alatt bekövetkező árfolyamváltozásnak nincs felső határa.

Az adós által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatban ezzel szemben szerepelt az a tájékoztatás, hogy a kölcsönszerződésben rögzített devizaárfolyam napról napra változik, ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéké akár jelentős mértékben is emelkedhet. Az okiratban szerepel az is, hogy svájci frank esetén bármely irányba és bármilyen mértékben változhat a deviza árfolyam. A felperes tehát maradéktalanul tájékoztatta az alperest az árfolyamkockázat mibenlétéről, és arról, hogy svájci frank alapú devizaszerződés esetén a változás mértéke előre nem határozható meg, és annak nincs alsó vagy felső határa.

A bíróság rámutatott, hogy amennyiben a szerződés valamely része a szerződő alperes részére nem volt egyértelmű vagy világos, úgy a fent kifejtett bírói gyakorlat szerint elvárható lett volna tőle, hogy ebben a körben felvilágosítást vagy tájékoztatást kérjen, valamint lehetősége volt arra is, hogy a számára esetlegesen érthetetlennek ítélt kikötés esetén ne kössön szerződést.

Az ítélet az alperesnek az árfolyamkockázat ügyfelekre történő telepítés tisztességtelenségére történő hivatkozása kapcsán idézte a Kúria 6/2013. számú PJE határozatának 2. pontját, amelyben foglaltak szerint a deviza alapú kölcsönszerződés, mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvezőbb kamatmérték ellenében az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütközik jogszabályba, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, nem uzsorás szerződés, nem irányul lehetetlen szolgáltatásra és nem színlelt szerződés. A szerződési terheknek a szerződés megkötését követő - előre nem látható - egyoldalú eltolódása az érvénytelenség

körében nem értékelhető, tekintettel arra, hogy az érvénytelenségi oknak a szerződés megkötésekor kell fennállnia.

A bíróság kifejtette, hogy az alperes a kereseti kérelme összecszerűségét általánosságban vitatta, azonban részletes nyilatkozatot, amely alapján megállapítható lett volna, hogy pontosan milyen tételek vonatkozásában tartja azt megalapozatlannak a bíróság felhívása ellenére sem terjesztett elő. A felperes az összecszerűség igazolására már a keresetlevél mellékleteként (F/1, F/2, F/4.), majd az eljárás során többször (20.351/2016/14-es számú, 20.167/2017/26-os számú előkészítő irat) csatolta a törvényi elszámolásról szóló részletes kimutatását, a nem vitatott forintosítási értesítőt, valamint a teljes forgalmi kimutatását.

A devizahitel konstrukcióból következően szükségszerűen felmerülő árfolyamváltozás jogalapja és összecszerűsége is igazolt, illetve megállapítható, hogy felperes e körben is csatolta mindazokat az iratokat, amelyek a kereseti kérelem alapját képező tételek bizonyítására alkalmasak.

A bíróság az alperes indítványa ellenére a peres eljárás felfüggesztéséről nem rendelkezett, mert az Európai Bíróság előtt C-51/17. számú ügyben döntés született, amelynek a megállapításai nem érintették a jelen ügy érdemi megítélését.

A perköltségről az ítélet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 78. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján alapján határozott.

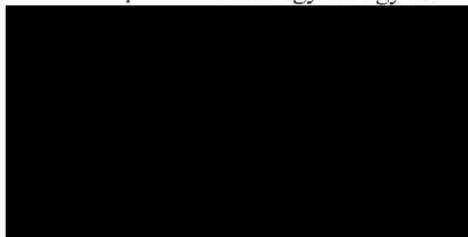
A MÁSODFOKÚ ELJÁRÁS

(Az alkotmányjogi panasszal nem érintett részek ismertetése, idézése is szükséges a megértéshez, áttekintéshez)

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a perköltsége megtérítésére vonatkozó igénye mellett elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének az elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését kérte.

Az alperes meglátása szerint a bizonyítási teher kiosztása nem felelt meg a C-51/17-es előzetes döntéshozatali eljárási határozatnak, valamint az összecszerűség perbeli levezetése, bizonyítása követelményeinek.

A fellebbezés azzal is érvelt, hogy a 2005/29/EK Irányelv helyes értelmezésével annak a 3millió ember átlagának a tudattartalmát kell vizsgálni, akik felvették a deviza kölcsönt. Az alperes megállapítása szerint egyértelmű, hogy az átlagos fogyasztó nem gondolhatott a féktelen árfolyam emelkedésre, de még arra sem, hogy számára a kockázat túlnő a szerződési szándékán, összecszerűen meghatározott törlesztési akaratán. A bíróságok által ezidáig tárgyalt

devizahiteles ügyekben egyébként az ügyfelek arról szoktak beszámolni, hogy a banki ügyintézők néhány százalékos emelkedést ígértek.

Az alperes a tájékoztatás tartalmával kapcsolatban több EUB döntésből idézett, amelyeknek meglátása szerint a jelen perben érintett szerződés és kockázatfeltáró nyilatkozat nem felel meg.

Az alperes azzal is érvelt, hogy a felperesi jogelőd nem hívta fel a figyelmemet az árfolyamkockázatra, kockázatfeltárást nem adott, a fogyasztó adósoknak semmilyen lehetősége sem volt arra, hogy felmérhesse az árfolyamkockázat pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményeit.

A fellebbezés szerint nem tekintendő kellő időben adott tájékoztatásnak a szerződéskötés napján nyújtott felvilágosítás.

A felperesi jogelőd a kötelezettségének azért sem tett eleget, mert visszatartotta az árfolyamváltozást kiváltó okok ismertetését. Magyar Nemzeti Bank által készített tanulmányok, szakirodalom világosan, nyilvánvalóan közzétette, hogy a deviza alapú hitelek problémásak lesznek.

Az alperes kifogásolta a bizonyítási teher kiosztását is. Álláspontja szerint arra figyelemmel, hogy az elszámolás nyilvánvalóan, alapvető követelményeiben sem felel meg az rPtk. 293. §-ának, úgy nem szükséges az általános vitatáson túlmenően semmilyen részletes ellenkérelem. Ezzel szemben a felperes a felszámított tartozásösszegezését kellő okiratokkal nem bizonyította.

A fellebbezés szerint a felperes nem igazolta, hogy milyen számítási mód alapján és milyen alkalmazott árfolyamok alapján számította ki a követelését. Olyan magyarázatot kellett volna adnia, amely mind az alperes, mind a bíróság részére követhetővé és ellenőrizhetővé teszi a matematikai levezetést. Az összegezés igazolása nélkül a kereset teljes elutasításának, az ítélet megváltoztatásának van helye.

Az alperes a fellebbezéssel egyidejűleg eljárás felfüggesztése iránti kérelmet is előterjesztett. Meglátása szerint az Európai Bíróság C-511/17-es, C-118/17-es, és C-621/17-es számú előzetes döntéshozatali eljárásokban születendő döntések hozzájárulhatnak a nemzeti devizahiteles szociális tragédia megszüntetéséhez.

A felperes írásban előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és perköltsége megtérítését kérte.

Kifejtette, hogy az alperes által előadottak nem felelnek meg a valóságnak, illetve a hivatkozott jogszabályok nem megfelelő értelmezésén alapul.

A másodfokon eljáró Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.085/2019/5-ös számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Úgy rendelkezett, hogy az alperest terhelő 143.500,- Ft (száznegyvenháromezer-ötszáz forint) feljegyzett fellebbezési illeték a Magyar Állam terhén marad.

A törvényszék kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen felperesnek 45.600,- Ft (negyvenötezer-hatszáz forint) ügyvédi munkadíjat, mint másodfokú perköltséget.

Indokolásban a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

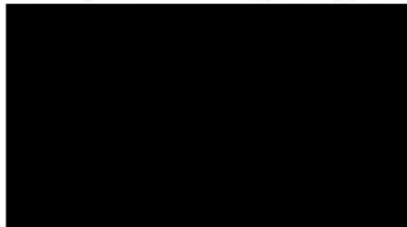
A törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság kifejezetten széles körben, alapos bizonyítási eljárást folytatott le, a tényállást helyesen állapította meg, jogértelmezésével a másodfokú bíróság egyetértett. Az ítéletben kifejtett megfelelő jogszabályhelyek felhívásával levont jogi következtetést megismételni szükségtelen, azok kiegészítésre nem szorulnak. A törvényszék e körben csupán utal az rPp. 254. § (3) bekezdésében írtakra.

A fellebbezésben előadottakra tekintettel rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az alperes semmilyen olyan új előadást nem tett, amelyre az eljárás korábbi szakaszában ne hivatkozott volna, és amelyet az elsőfokú bíróság kellő alapossággal, egyenként és összességükben nem értékelt volna, maradéktalanul eleget téve az rPp. 221. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének. Az ítéleti megállapítások helytelenségét a felperes nem igazolta, csak megismételte a devizahiteles szerződéses konstrukcióval kapcsolatos általános, részben a jelen perben érintettügylettel kapcsolatos érvelését. A konkrétumok nélküli védekezés sem az elsőfokú eljárásban, sem a jogorvoslat elbírálásakor nem eredményezheti a konkrét követelés teljesítése alóli mentesülést.

Az alperes jogorvoslati kérelme szerint a bizonyítási teher kiosztása nem felelt meg a C-51/17-es előzetes döntéshozatali eljárási határozatnak, amely az ítélet hatályon helyezését indokolja.

A törvényszék rámutat, hogy az EUB C-51/17. számú ítélete ítélet a 93/13. EGK tanácsi irányelv értelmezése alapján meghatározta azokat a szempontokat, amelyek figyelembevételével a nemzeti bíróságoknak vizsgálnia kell a deviza alapú kölcsönszerződések árfolyam-különbözet viselésére vonatkozó kikötéseinek tisztességtelenségét.

Az rPp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak alapján - különös tekintettel a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI. 24.) PK véleményében foglaltakra - a bíróság tájékoztatási kötelezettségnek a célja

annak a biztosítása, hogy a fél a bizonyítási indítványait a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse. A felet - függetlenül attól, hogy jogi képviselővel jár-e el - tájékoztatni kell arról, hogy a bíróság az rPp. 163. §-a alapján mely tényállításait ítél bizonyításra szorulnak. A tájékoztatásnak a kereseti (vizontkereseti) kérelem és az ellenkérelem (kifogás) alapjaként előadottakból kiindulva, az anyagi jogi szabályok szerint jelentős tényekre kell vonatkoznia. A tájékoztatásnak az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesítettnek és teljes körűnek, valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lennie.

Egyediesítés hiányában a kioktatás nem felel meg a törvényi előírásoknak, így értelemszerűen nem lehet megalapozott az EUB C-51/17-es ítéletre történő hivatkozás.

Ezen túlmenően a törvényszék maga is arra az álláspontra helyezkedik - osztva az elsőfokú bíróság nézetét -, hogy Európai Bíróság hivatkozott döntése nem érintette jelen ügy érdemi megítélését.

A felperest a bíróság 20.167/2017/22-es számú végzésében tájékoztatta az rPp. 3. § (3) bekezdése alapján a bizonyítási kötelezettségéről, amely szerint a felperes az általa érvényesíteni kívánt jog fennállásához bizonyítani köteles, hogy az alperessel személyi kölcsönszerződés jött létre, az alperes ezen jogviszony alapján fennálló visszafizetési kötelezettséget az esedékesség határidején belül nem teljesítette, így a perbeli kölcsönszerződés jogszerűen felmondásra került, és amelyből adódóan alperesnek a keresetben megjelölt összegű tartozása áll fenn. Az alperes bizonyíthatja, hogy a felperes által követelt összeget részben vagy teljes egészében már megfizette, vagy a tartozása egyéb okból nem áll fenn.

A rendelkezésre bocsátott bizonyítékok okszerű és iratellenesség nélküli értékelése alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és alperes között érvényes deviza alapú kölcsönszerződés jött létre, hogy az alperes által hivatkozott okok alapján nem volt megállapítható a szerződési feltételek tisztességtelensége.

Az alperes nem tett eleget a szerződésben vállalt fizetési kötelezettségének, amelynek a következtében a felperes jogelődje jogszerűen felmondta a kölcsönszerződést. A felperesi jogelőd és alperes közötti kölcsönszerződés törvényi elszámolása megtörtént, az alperes az elszámolást nem kifogásolta, így az a továbbiakban vitássá nem tehető.

Felperes csatolta továbbá a kereseti kérelme összecszerűségét alátámasztó kimutatásokat, amelyeket az alperes érdemben, megalapozottan vitatni nem tudott, azok alapján a kereset összecszerűsége tételesen, alperes által is értelmezhetően, ellenőrizhetően, kellő részletezettséggel igazolt.

Mindezek folytán a felperes követelése jogalapjában és összecszerűségében is megalapozott, míg az alperes ellenkérelmét, a kölcsönszerződés érvénytelenségét támadó kifogása nem igazolható.

A 6/2013. PJE helytálló idézése alapján megalapozottan foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvezőbb kamatmérték ellenében az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütközik jogszabályba.

A pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségének ki kellett terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, annak milyen hatása van a törlesztő részletekre, de nem terjedhet ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére. A jogegységi határozat állást foglalt abban is, hogy a tájékoztatási kötelezettség megsértéséhez sem az rPtk., sem a Hpt. nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét, így a megkötött szerződés emiatt nem jogszabályba ütköző.

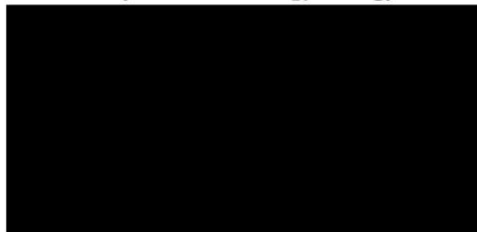
A kölcsönszerződés, valamint a kockázatteltérő nyilatkozat tartalmára is figyelemmel minden alapot nélkülöz tehát az az alperesi álláspont, hogy a felperesi jogelőd a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, és az is, hogy a felvilágosítás teljesítése körében 3millió ember átlagának a tudattartalmát kell vizsgálni. Jelen eljárás keretei ezt nem indokolják, továbbá hitelígénylet esetén elvárható, hogy az adós kísérelje meg a jogügylet lényegét megérteni, nehézségek esetén pedig segítséget vegyen igénybe.

A Magyar Nemzeti Bank által készített tanulmányokra, szakirodalomra történő hivatkozás - ezek hitelintézet részéről történő elhallgatása - azért nem foghat helyt, mert a publikus értekezések megismerésétől alperes sem volt elzárva.

A fellebbezésnek az árfolyamkockázattal kapcsolatos okfejtése kapcsán - hasonlóan az elsőfokú bírósághoz - utal a törvényszék a 2/2014. Polgári Jogegységi határozat 1. pontjára, amelyben foglaltak szerint tisztességtelenség csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor nem volt világos, nem volt érthető. A 6/2013. PJE pedig egyértelművé tette, a tájékoztatás nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára.

Az alperesnek a tartozás összecszerűségére vonatkozó felperesi kimutatás hiánya szintén nem megalapozott. A felperes jogelődje a devizában nyilvántartott követelést az MNB által 2015. augusztus 19. napján jegyzett hivatalos devizaárfolyamon forintkövetelésre váltotta át, a törvényi elszámolást elkészítette, az alperes pedig a közöltekkel kapcsolatban jogorvoslattal nem élt. Az ily módon felülvizsgálnak minősülő tartozás - egyéb befizetés igazolása hiányában - utóbb nem vitatható.

Utal a törvényszék arra is, hogy az elsőfokú bíróság is kiemelte, hogy a felperes csatolta a törvényi elszámolásról szóló részletes kimutatását, a nem vitatott forintosítási értesítőt,

valamint a teljes forgalmi kimutatását, amely alapján a követelés alakulása egyértelműen nyomon követhető.

Az alperes ezzel szemben a még a fellebbezésében sem munkált ki olyan metodikát, amelyet helytállónak tekintene.

Az alperesnek az eljárás felfüggesztésére vonatkozó indítványa kapcsán a törvényszék kiemeli, hogy az Európai Unió Bírósága előtt a Tatabányai Törvényszék nem kezdeményezett eljárást, így az rPp. 155/A. § alapján történő felfüggesztés nem lehetséges, de hiányoznak az rPp. 152. § (2) bekezdésében rögzített feltételek is, mert az EUB döntése nem tekintendő jelen per előkérdésének.

Mindezek alapján a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai folytán az rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ám az eljárás során felmerült fellebbezési illeték megfizetésére személyes költségmentessége folytán nem köteles, az a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. (1)-(2) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam terhén marad.

A személyes költségmentesség azonban nem eredményezi az ellenérdekű fél perköltségeinek megtérítésére vonatkozó kötelezettségtől való mentesülést, ezért a törvényszék az rPp. 239. §-a alapján alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes ügyvédi munkadíjának a megfizetésére, amelynek a mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5)-(6) bekezdése szerint a pertárgyérték 2 %-ában állapított meg.

A bíróság figyelemmel volt arra, hogy a felperesi jogi képviselő a fellebbezési tárgyaláson megjelent és írásbeli előkészítő iratot előterjesztett.

BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEG:

Az önkényes mérlegelés tilalma megszegése *fogalmilag, minden esetben tehát* a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, hiszen maga az önkényes mérlegelés vezet önkényes döntésekhez, ezért csak annyit kell hozzátennünk ehhez, hogy az érdemi döntést magát befolyásolta maga az ügy érdemében elkövetett önkényes mérlegelés-sorozat.

Az érvénytelenségét igazoló következő pontbeli („Alaptörvény-ellenesség mibenléte tételesen”) érvek figyelembevételre kedvezőbb helyzetbe hozta volna az alperest, hiszen az érvényes, létrejött szerződésből súlyos kötelezettségei fakadnak, ez pedig vagyonesztést eredményezett a magasabb törlesztőrészletekkel, de a jövőben akár a végrehajtással is (tulajdonhoz való jog sérelme). *Figyelembe jön, hogy érvénytelenségi perekben egyetlen érvénytelenségi ok fennállása teljes pernyertességet von maga után.* Az ezekhez kapcsolódó Alaptörvény-sértés, a tisztességes eljáráshoz való jog, az érdemi, hatékony jogorvoslathoz való

jogba ütköző eljárás, a bírósághoz való jog sérelme tehát érdemben kihatott az ítéleti mikénti döntésre.

Az alkotmányvétségek a bíróságok részéről azért is kihatottak érdemben az ítéletre, mert nem kapta meg az alperes a kötelező (2007. évi CLXVIII. törvény 4. cikk 17. pontja) uniós fogyasztóvédelmi jog (EUMSZ. 169. cikke, az annak tartalmát kibontó előzetes döntéshozatali eljárások döntései, a 93/13 EGK Irányelv elvei, szabályai) védelmét, pedig fogyasztói szerződés esetén az lett volna irányadó, azok és azok fényében a vonatkozó hazai jogszabályok uniókonform és nem önkényes mérlegelésével, ezen elbírálás esetén pernyertessé vált volna, ha tehát a bíróságok ezzel összefüggésben betartják a törvény előtti egyenlőség elvét (Alaptörvény XV. cikke (1) bekezdése első mondata), az Alaptörvény M. cikke (2) bekezdését (fogyasztói jogok védelme) és tiszteletben tartják így a tulajdonhoz való jogot.

ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉG MIBENLÉTE TÉTELESEN:

A./ Nem mérlegeléses, még csak nem is önmagában egyértelmű, hanem egyenesen nyilvánvaló alkotmányvétség **egy védekezési, kifogásolási indok el nem bírálása**, még a néhány mondatos vonatkozó indoklás sem valósult meg, bár általában az sem elegendő az Alaptörvényvétség elkerüléséhez, ez pedig a kellő idő követelménye, mely egyébként – ha a fogyasztó adós felperes az árfolyamkockázati tájékoztatás nem megfelelő mivoltára, tisztességtelenségére hivatkozik – külön említés nélküli is vizsgálendő a tájékoztatás hivatkozott meg nem felelőségén belül. Jelen perben azonban a fellebbezés, sőt a másodfokú ítélet fellebbezést ismertető része még rögzíti is.

Az el nem bírálás egyértelműen a bírósághoz való jogot sérti, mert az a hatékony érdemi döntéshez, jogorvoslathoz és így indokoláshoz való jogot is magában foglalja, nem elégíti ki a formális perindítási jog. Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben ezen alperesi védekezési indok el nem bírálása, és ezekkel összefüggésben az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított védelméhez való jog sérült) és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

B./ Nem mérlegeléses, még csak nem is önmagában egyértelmű, hanem egyenesen nyilvánvaló alkotmányvétség **egy védekezési, kifogásolási indok érdemi el nem bírálása, szövegszerűen látszólagos elbírálása**: ez pedig az összegaszerűség, mely egyébként külön említés nélküli is vizsgálendő a tájékoztatás hivatkozott meg nem felelőségén belül. Jelen perben azonban a fellebbezés, sőt a másodfokú ítélet fellebbezést ismertető része még rögzíti is.

Az ugyanis teljesen világos, hogy a követelést érvényesítő felperes bizonyítási terhe az összegaszerűség mint minden marasztalásra irányuló perben. Ha ránézésre, olvasásra az rPtk. 293. §-a szerinti alapvető feltételeknek megfelel az állított tartozás, matematikai ellenőrzése

helytálló eredményt hoz az alapvető matematikai műveletek segítségével a bíróság részéről, akkor valóban nem elegendő a globális vitatás. Ha azonban nem, akkor elegendő a általános vitatás, hiszen a felperes bizonyítási terhe az rPtk. 293. §-a betartása.

A bíróság a fentiek szerinti ellenőrzést nem végezte el, mert semmilyen részletet nem tárt a felek elé a másodfokú határozatban sem: „A felperes a kereseti kérelme összecszerűségére vonatkozó, konkrétum nélküli alperesi kifogásra tekintettel előadta, hogy csatolta a törvényi elszámolásról szóló részletes kimutatását, a nem vitatott forintosítási értesítőt, valamint a teljes forgalmi kimutatását, amely alapján a követelés alakulása egyértelműen nyomon követhető”. Maga a bíróság sem tudta, hogy melyik összeg miként következett az egy sorral feljebb lévőből. A BH.2018.10.82. számú eseti döntésre sem reagált a másodfokú bíróság sem.

Ebben azonban az elsőfokú bíróság súlyos mértékben tévedett. Különösen furcsa az elsőfokú bíróság álláspontja azon 2013. május 16-án kelt felperesi „önbevallás” fényében, mely szerint úgy fogott a bírósági jogérvényesítéshez a felperes, hogy nem is tudta az összecszerűséget magának sem levezetni, hiszen ehhez újabb iratokat kellett beszereznie (megkereste jogelődjét !). Erre sem jelen fellebbezésben hivatkozom először, hanem 2016. április 18-án kelt iratomban.

Amikor ugyanis az elszámolás nyilvánvalóan, alapvető követelményeiben, formailag, egyes rovataiban sem felel meg az rPtk. 293. §-ának, akkor nem szükséges az általános vitatáson túlmenően semmilyen részletes ellenkérelem e körben. Természetesen igaza lett volna az elsőfokú ítéletnek ebben, ha pl. a 8. sor 6. oszlop szerinti tétel összegének matematikai vagy logikai alaptalanságát vitatta volna és ezt az elsőfokú bíróságtól hivatalból elvárta volna. Érthetetlen, áttekinthetetlen „levezetés”, „tartozás-kimutatás” esetén azonban nem is igazán lehet konkrétabb cáfolatot benyújtani. Ez a nézet jelenik meg az állandó bírói gyakorlatban és abban is, hogy az összecszerűség megjelölése kötelező a kereseti kérelmeknél az rPpp. szerint is, a szerződések kötelező eleme is a polgári anyagi jogban. Olyan levezetésnél („forgalmi kimutatás”)) pedig főleg nincs mit részletesen vitatni, amely nem a szerződéses teljesítés kezdő időpontjától indul, hanem 2014 februárjától.

Az el nem bírálás egyértelműen a bírósághoz való jogot sérti, mert az a hatékony érdemi döntéshez, jogorvoslathoz és így indokoláshoz való jogot is magában foglalja, nem elégíti ki a formális perindítási jog. Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben ezen alperesi védekezési indok el nem bírálása, és ezekkel összefüggésben az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított védelméhez való jog sérült) és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

C./ A kellő idő követelménye be nem tartása mint az árfolyamkockázati tájékoztatás, így az árfolyamkockázat tisztességtelenségéhez vezető tisztességtelenség teljesen egyértelműen az elemi, alapvető hétköznapi észlelés szintjén is megvalósult. A keresetet mégis mindkét bíróság elutasította. Ez azonban csak önkényes mérlegelés eredménye lehetett. Az értékelés

önkényessége nem lehet vitás. **Ha két esemény, azaz a szerződéskötés és az árfolyamkockázati tájékoztatás megismerése, átvétele egyidejű, akkor nem lehet egyik se előzetes vagy utólagos.** Nyilván az időhorizonton témánk szempontjából lényegtelen percek nem számítanak egy ilyen nagy téttel bíró tényezőnél, pár perc nyilvánvalóan nem alkalmas az áttanulmányozásra, ha előbb is történt mint a megállapodás aláírása. Az aznapi átadása a tájékoztatásnak már eleve aggályos, hiszen a C-51/17-es EDE-döntés 76. pontjában az „előtt időben” –kifejezés szerepel, tehát nem elég a valamilyen kismértékű előzés sem, több napra van szükség, de az alkotmánysértés körében az bizonyos, hogy a közel egyidejű előzetesség sem elég az Alaptörvény-konformitáshoz: A 76. pont az alábbiakat tartalmazza: „Végül, mint azt a 93/13 irányelv huszadik preambulumkezde is kiemeli, a fogyasztó számára ténylegesen lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szerződés összes feltételét megismerhesse. A szerződési feltételekről és a szerződéskötés következményeiről a szerződés megkötése előtt időben nyújtott tájékoztatás ugyanis alapvető jelentőségű a fogyasztó számára annak eldöntéséhez, hogy szándékában áll-e az eladó vagy szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeket elfogadva az eladóval vagy szolgáltatóval szerződéses kapcsolatba lépni.” Így egészen furcsa, különösen a felperesi bizonyítási terhe (rPp. 164. § (1) bekezdése) fényében, hogy „nem merült fel adat” a nem megfelelő tájékoztatásra, önkényes mérlegelés hiányában a helyes következtetés a „felperes nem bizonyította a megfelelő tájékoztatást” lett volna. E körben hivatkozom a C-449/13. EB határozatra, amely szerint a hitelezői tájékoztatási kötelezettség nem teljesítését nem lehet a fogyasztó alperes bizonyítási terhére megállapítani. A 2014.3154. BDT alapján az Európai Unió Bíróságának az uniós jog értelmezése tárgyában tett ítéleti megállapításai kötelezőek a tagállami bíróságokra nézve. Az első fokú és a másodfokú bíróság megkerülte és figyelmen kívül hagyja a C-51/17. számú határozat 76. pontjában foglalt ítéleti megállapításokat. Az adós számára a pénzügyi szolgáltatónak kell tényleges lehetőséget biztosítania ahhoz, hogy az összes szerződési feltételt megismerhesse. Vagyis a 75. ponthoz hasonlóan itt is a pénzügyi szolgáltatót terheli a tényleges tájékoztatás kötelezettsége. A pénzügyi szolgáltatónak az adós tájékoztatása terén tehát elől kell járnia. Az adós is csak egy alapos tájékoztatást követően kerül olyan helyzetbe, hogy kérdést tudjon intézni a pénzügyi termékre vonatkozóan. Amiről a bank nem tájékoztatta az adóst, arról adós értelemszerűen még kérdést sem tehetett föl a pénzügyi szolgáltatónak. tehát a jogi, uniós jogi gyakorlat sem enged eltérést a logikus, nem önkényes következtetéstől, mint melyet fejtegettem, s mely ellentétben áll a bírósággal (időbeli viszonyok).

Ez a tisztességes eljáráshoz való jog részelemét az önkényes mérlegelés tilalmát sérti, egyben a bírósághoz való jogot, hiszen az utóbbi magában foglalja az érdemi elbíráláshoz és hatékony jogorvoslathoz való jogot, melyek e körben elmaradtak. Ez sem esik az alkotmányos bírói független, szabad mérlegelés elvébe sem, azt átlépi, önkényes mérlegelést valósít meg.

Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdése (az önkényes mérlegelés tilalma, ezzel összefüggésben érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben, és ezekkel összefüggésben, eredményként az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított védelméhez való jog megsérült) és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint) megsérült.

D./ Az alábbi másodfokú bíróság által sem cáfolt elsőfokú bírósági **következtetés-sor nem pusztán téves vagy súlyos fokban nem helytálló, hanem önkényes**, ezért Alaptörvény-ellenes:

Az elsőfokú bíróság a 15.P.20.167/2017/37. sz. számú ítélete azért is jogszabálysértő egyezően a fellebbezési indoklásban foglaltakkal, mert az árfolyamkockázati tájékoztatás a Kúria 2019. április 10-i konzultatív testületi közleményében kiemelt elvárásoknak nem felel meg, ezen követelmények a Kúria szerint is egybeesnek a korábbiakkal (csak most nagyobb hangsúly került rájuk), tehát az elsőfokú bíróság is be kellett volna, hogy tartsa azokat a vonatkozó PJE-k és a C-51/17-es – a C-118/17-es EDE által megerősített – EDE-ítélet megfelelő értelmezésével. A bizonyítási teher kiosztása nem tett eleget ezeknek, a Kúria 2019. április 10-i közleményének.

Idézem:

„A Kúria devizahiteles pereket vizsgáló Konzultációs Testülete állást foglalt az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési kikötések tisztességtelenségéről

 Nyomtatóbarát változat

Dátum:

2019. április 10.

A Kúria Elnöke által az ún. devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási kérdéseinek vizsgálatára felállított Konzultációs Testület 2019. április 10-én ülésezett. A szakmai megbeszélésen megvitatta azt a vitaanyagot, amely a Kúria által több mint 140 ügy vizsgálata alapján készült az árfolyam kockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési kikötések tisztességtelenségével kapcsolatos országos bírói gyakorlatról. A vitaanyag alapján a Konzultációs Testület többsége által elfogadott összefoglaló megállapításokat az ülés emlékeztetője tartalmazza, amely rövidesen elérhető a Kúria honlapján: <https://kuria-birosag.hu/hu/konz-ervenytelensegi>.

A Konzultációs Testület a vizsgálat tapasztalatai, valamint az Európai Unió Bírósága által különösen a C-26/13., C-186/16., C-51/17. sz. ügyekben a tájékoztatás tisztességtelensége tárgyában kifejtettek alapján megállapította, hogy a Kúriának az ezzel kapcsolatos elvi iránymutatásai (6/2013. PJE számú jogegységi határozat 3. pontja; 2/2014. PJE számú jogegységi határozat 1. pontja) változatlanul irányadóak.

Annak megítélése, hogy az adott ügyben az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességes volt-e vagy sem, a bizonyítékok összességének értékelésén alapuló mérlegelési kérdés, így erre nézve a bíróságok számára jogegységi határozattal további kötelező iránymutatás általános jelleggel nem adható.

Az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén tisztességtelen („nem világos, nem érthető”) és így érvénytelen a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli. Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

A vizsgálat tapasztalatai szerint az árfolyamkockázat a következő tipikus esetekben nem terheli a fogyasztót:

- ha a tájékoztatás megtörténtét és elvárt tartalmát a pénzügyi intézmény sem kockázatteltáró nyilatkozattal, sem a szerződés világos és érthető rendelkezéseivel, sem pedig szóbeli tájékoztatás megtörténtével és tartalmával nem tudja bizonyítani;
- ha a tájékoztatás tartalmát csak kikövetkeztetni lehet több rendelkezés együttes értelmezésével;
- ha a megfelelő írásbeli tájékoztatással szemben a fogyasztó bizonyítja, hogy a pénzügyi intézménytől kapott szóbeli tájékoztatás tartalma vagy egyéb körülmények folytán alappal gondolhatta, hogy a kockázat csekély, vagy nem valós.

Ha az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás az ügyben rendelkezésre álló bizonyítékokra tekintettel a bíróság megítélése szerint megfelelt a Kúria jogegységi határozataiban, valamint az Európai Unió Bírósága ítéleteiben felállított követelményrendszernek, az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli.

A tájékoztatás akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

Ha az írásbeli vagy szóbeli tájékoztatásból a várható árfolyam növekedés felső határa, vagy maximális nagyságrendje megállapítható, az árfolyamkockázat csak eddig a mértékig terheli a fogyasztót.

A Konzultációs Testület szerint a bíróságoknak nem szabad a fogyasztóval szemben túlzottan magas elvárhatósági mércét érvényesíteni, figyelemmel kell lenni arra, hogy a felek között „információs egyensúlyhiány” áll fenn. A fogyasztótól elvárható, hogy a szerződést aláírás előtt alaposan áttanulmányozza, és ha annak valamely rendelkezése nem érthető a számára, azzal kapcsolatban tájékoztatást kérjen. Ugyanakkor nem értékelhető a fogyasztó terhére, ha ezt azért nem tette meg, mert a szöveg bonyolultsága folytán nem ismerhette fel az egyes rendelkezések

összefüggéseit, jelentőségüket, vagyis azt a körülményt, hogy további tájékoztatásra lenne szüksége.

A Konzultációs Testület a továbbiakban azt a kérdést vizsgálja, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötések érvénytelensége milyen jogkövetkezményekkel jár, és annak alapján a felek közötti elszámolás milyen elvek szerint történik. Munkájának eredményéről a Konzultációs Testület még a nyári ítélezési szünet előtt közleményt fog kiadni.

Budapest, 2019. április 10.

A Kúria Sajtótitkársága”

Az egybefüggőség nem teljesült. A fellebbezés így önmagában ezen okból is alapos. **Az egybefüggőség hiánya magából a támadott elsőfokú ítéletből is következik** – márpedig a mozaikszerű tájékoztatást egyértelműen tiltja a Kúria (2019.04.10.) és a Curia (C-51/17-es EDE).

Idézve: „A fentiek alapján megállapítható volt, hogy kölcsönigénylő lapból, a kockázatfeltáró nyilatkozatból, az egyedi kölcsönszerződésből és Üzletszabályzatból egyértelműen következően a felek között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. A felperesi jogelőd a szerződésben és a kockázatfeltáró nyilatkozatban részletesen tájékoztatta az alperest, hogy a forintban nyújtott kölcsön devizában kerül nyilvántartásra, még hozzá a bank deviza eladási árfolyamán. Az alperes a kockázatfeltáró nyilatkozatban kellően részletes és megfelelő tájékoztatást kapott az árfolyamkockázatról, és arról, hogy svájci frank esetén az árfolyamváltozás törlesztőrészletekre gyakorolt hatásának nincs felső határa. A kockázatfeltáró nyilatkozatban az alperes külön kijelentette, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázatot viseli. Az alperes a fenti dokumentumokat aláírta, ezzel elismerve, hogy azok tartalmát megismerte, megértette és magára nézve kötelezőnek ismerte el. Az egyedi kölcsönszerződés ezzel egyezően tartalmazza, hogy ahhoz egy aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat is tartozik. Alperes azon hivatkozása tehát, miszerint kockázatfeltárás nem történt, alaptalan”.

Tehát nem egyetlen dokumentumból, nem annak egyetlen részéből ! – teszem hozzá, a nem mozaikszerű, egybefüggő tájékoztatás eleve sérült, az árfolyamkockázat kiesik, ez a Kúria 2019. április 10-i és június 20-i közleményei alapján teljes érvénytelenséget okoz, az 1/2010 PK. Vélemény szerint a teljes érvénytelenség marasztalási perben a kereset elutasításával.

A mérlegelés önkényessége nem kétséges, hiszen a többes szám nem egyes szám.

Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (az önkényes mérlegelés tilalma, ezzel összefüggésben érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben, és ezekkel összefüggésben, eredményként az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított

védelméhez való jog) is megsérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

E./ Nem lehet attól függővé tenni, hogy kérdezett-e a fogyasztó felperes az árfolyamkockázatról, voltak-e kétségei, a minden szemponttól függetlenül kötelezően teljesítendő megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról. Sem megtételében, sem színvonalában, sem mélységében nem ad felmentést a pénzügyi szolgáltatónak a fogyasztói kérdés hiánya. A 93/13 EGK irányelv, de egyetlen fogyasztóvédelmi uniós vagy hazai eredetű rendelkezés sem rögzít ilyen kivételt.

Ettől ellentétes másodfokú bírói állásfoglalás nem egyszerűen téves, hanem olyan súlyosan hibás, mely önkényes mérlegelésnek minősül. Idézem: „Jelen eljárás keretei ezt nem indokolják, továbbá hiteligénylés esetén elvárható, hogy az adós kísérelje meg a jogügylet lényegét megérteni, nehézségek esetén pedig segítséget vegyen igénybe.”

Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (az önkényes mérlegelés tilalma, ezzel összefüggésben érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben, és ezekkel összefüggésben, eredményként az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított védelméhez való jog) is megsérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

F./ Az összes felsorolt kifejtett alkotmányértés (A-E.) azért is sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, így az Alkotmányt, mert **mint európai uniós állampolgár így nem kapta meg az alperes a kötelező (2007. évi CLXVIII. törvény 4. cikk 17. pontja) uniós fogyasztóvédelmi jog (EUMSZ. 169. cikke, az annak tartalmát kibontó előzetes döntéshozatali eljárások döntései, a 93/13 EGK Irányelv elvei, szabályai) védelmét, pedig fogyasztói szerződés esetén az irányadó, s elsőbbsége van, de nem adták meg ezt a védelmet az eljáró bíróságok. Az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog, érdemi jogorvoslathoz való jog) sérült és a törvény előtti egyenlőség is (Alaptörvény XV. cikke (1) bekezdése első mondata) a többi bármilyen fogyasztói szerződést kötő akár magyar állampolgár európai uniós polgár adóshoz képest is, akik nyilvánvalóan megkapják ezt a jogot. Beleütköztek a bírósági eljárások ezért az Alaptörvény M. cikke (2) bekezdésébe is (fogyasztói jogok védelme): „Magyarország védi a fogyasztók jogait”. A törvény előtti egyenlőség szükséges, arányos, objektív, ésszerű mivolta fel sem merülhet, erről nem ejtett szót egyik bíróság sem.**

Az eljáró bíróságok tehát lényegében, érdemben nem alkalmazták az EU-jogot.

A másodfokú ítélet szerint „A törvényszék rámutat, hogy az EUB C-51/17. számú ítélete ítélet a 93/13. EGK tanácsi irányelv értelmezése alapján meghatározta azokat a szempontokat, amelyek figyelembevételével a nemzeti bíróságoknak vizsgálnia kell a deviza alapú

kölcsönszerződések árfolyam-különbözet viselésére vonatkozó kikötéseinek tisztességtelenségét.

Az rPp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak alapján - különös tekintettel a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI. 24.) PK véleményében foglaltakra - a bíróság tájékoztatási kötelezettségnek a célja annak a biztosítása, hogy a fél a bizonyítási indítványait a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse. A felet - függetlenül attól, hogy jogi képviselővel jár-e el - tájékoztatni kell arról, hogy a bíróság az rPp. 163. §-a alapján mely tényállításait ítél bizonyításra szorulnak. A tájékoztatásnak a kereseti (vizontkereseti) kérelem és az ellenkérelem (kifogás) alapjaként előadottakból kiindulva, az anyagi jogi szabályok szerint jelentős tényekre kell vonatkoznia. A tájékoztatásnak az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesítettnek és teljes körűnek, valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lennie.

Egyediesítés hiányában a kioktatás nem felel meg a törvényi előírásoknak, így értelemszerűen nem lehet megalapozott az EUB C-51/17-es ítéletre történő hivatkozás.”

Ezen túlmenően a törvényszék maga is arra az álláspontra helyezkedik - osztva az elsőfokú bíróság nézetét -, hogy Európai Bíróság hivatkozott döntése nem érintette jelen ügy érdemi megítélését.”

Ugyanis, ha bizonyítási kötelezettséget teremt egy uniós jogi norma, akkor az egyediesítésnek is nem a bizonyítási kötelezettségen belül kell érvényesülnie és nem ellene. A bizonyítási teher kiosztása tehát nem felelt meg a C-51/17-es előzetes döntéshozatali eljárási határozatnak:

„73 E tekintetben a devizában nyilvántartott kölcsönszerződésekkel összefüggésben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a 93/13 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, nem korlátozható azok kizárólag alaki és nyelvtani szempontból való érthetőségére (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 20-i Andriciuc és társai ítélet, C-186/16, EU:C:2017:703, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

74 Az alapeljárásban vizsgálthoz hasonló, külföldi pénznemben meghatározott kölcsönök kapcsán hangsúlyozni kell, hogy – amint arra az Európai Rendszerkockázati Testület a devizahitelezésről szóló, 2011. szeptember 21-i ERKT/2011/1. sz. ajánlásában (HL 2011. C 342., 1. o.) rámutatott – a pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kell nyújtaniuk a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak, és e tájékoztatásnak ki kell terjednie legalább a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására (A. ajánlás – A kölcsönfelvevők kockázattudatossága, 1. pont) (2017. szeptember 20-i Andriciuc és társai ítélet, C-186/16, EU:C:2017:703, 49. pont).

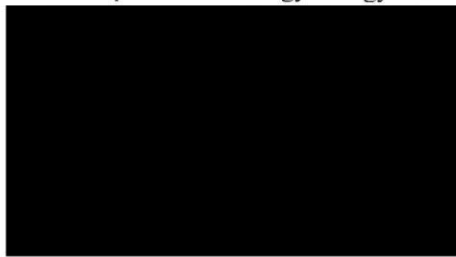
75 Közelebbről, a kölcsönfelvevőnek egyrészt világos tájékoztatást kell kapnia arról, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották. Másrészt az eladónak vagy szolgáltatónak, a jelen esetben a banknak fel kell hívnia a figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 20-i Andriuc és társai ítélet, C-186/16, EU:C:2017:703, 50. pont).

76 Végül, mint azt a 93/13 irányelv huszadik preambulum-bekezdése is kiemeli, a fogyasztó számára ténylegesen lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szerződés összes feltételét megismerhesse. A szerződési feltételekről és a szerződéskötés következményeiről a szerződés megkötése előtt időben nyújtott tájékoztatás ugyanis alapvető jelentőségű a fogyasztó számára annak eldöntéséhez, hogy szándékában áll-e az eladó vagy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeket elfogadva az eladóval vagy a szolgáltatóval szerződéses kapcsolatba lépni (lásd ebben az értelemben: 2014. április 30-i Kásler és Káslerné Rábai ítélet, C-26/13, EU:C:2014:282, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat)."

A C-51/17-es EDE 73-76. pontjai sérültek, de nem önmagában téves alkalmazások, hanem nem-alkalmazások folytán, ezzel lépték át az alkotmányosság határát az eljárát bíróságok. Ugyanez igaz a következő normákra: Eu Parlament és Tanács 2014/17/EU Irányelve (2014. febr.4.), 2008/48/EK és a 2013/36/EU Irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosítása, 2009.évi CLXII. tv. módosítása, a PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 9/2006.(XI.7.) számú ajánlása a lakossági hitelezés előzetes ügyfél-tájékoztatási és fogyasztóvédelmi elveiről. A fogyasztónak „világos tájékoztatást kell kapnia arról, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat” (C-186/16. EUB határozat 50. pont). Ezen utolsó norma nem EU-jogi, de EU-jogi eredetű, csak annak alátámasztására hozom fel, hogy hazai jogi támogatással se élt egyik bíróság sem.

G./ Mindegyik bírósági ítélet és az eddig a jelen pontnál („Alaptörvény-ellenesség tételesen”) felsoroltak mindegyike (A-F./) értelemszerűen **sértette az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog), hiszen a pervesztesség befolyásolta a kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettséget, ideértve a perköltség-teljesítési kötelezettséget, a vagyoni hátrány pedig sérti a tulajdonhoz való jogot.**

Végül:

Egyik előbbi alkotmányos megsértett jog szükséges, arányos, objektív, észszerű korlátozása sem merült fel egyik bíróság ítéletében sem, nem mentesül egyik sem az alkotmányvétség alól ezen az alapon sem (Strasbourg-i szükségességi-arányossági tesztre utalok).

A tisztességes eljáráshoz való jog csak a tárgyalás nyilvánossága tekintetében korlátozható, ez fel sem merült. A tulajdonhoz való jog adók és közérdekű használat érdekében korlátozható jogszerűen, a kölcsönszerződés szerinti marasztalás összege és a perköltség, a végrehajtási költség nem ilyen. A fogyasztói jogok és a törvény előtti egyenlőség korlátozása lehetséges, de a perben el nem bírált kérdéseken kívüli indokot nem hoztak fel az eljáró bíróságok.

JOGI ÉRVELÉS HOSSZABBAN ÉS ÁLTALÁNOSABBAN:

Az előbbieken kifejtett Alaptörvényvétségekhez az alábbi alkotmányjogi, nemzetközi emberi jogi háttér, alapok tartoznak:

Az Alaptörvény-ellenességet megalapozza, hogy az önkényes mérlegelés tilalma az előbbieken körében súlyosan sérült a következő indokok miatt önmagában és együttesen értékelve is.

„A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” Ezt a logikát követve az Alkotmánybíróság megsemmisítette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek (Pp.) azt a rendelkezését, amely szerint a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy „a felperes követelése nyilvánvalóan alaptalan vagy lehetetlen szolgáltatásra (megállapítására) irányul” [59/1993. (XI. 29.) AB hat.].

Az önkényes mérlegelés az alperesnek az EJEE 6. cikkét és az Alaptörvény bekezdésében biztosított jogait is sérti. Ezzel kapcsolatban merül fel az, hogy ha a bíróság megsérti a Pp. 206. §-ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkéntesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

A bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak,

másrészről erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (*Taxquet kontra Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: *Shala kontra Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (*Tatishvili kontra Oroszország*, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; *Gradinar kontra Moldova*, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.).

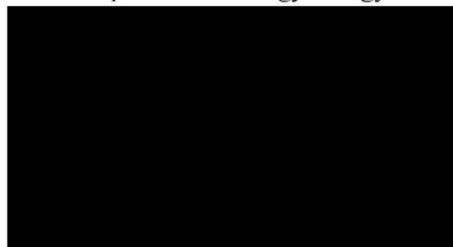
Az Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata, valamint Darák Péter a Kúria elnöke „A bírói hatalom kártérítési felelőssége” című tanulmányában is egyértelműen jogellenesnek tartja a bírói önkényt, miszerint:

Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata III. rész 23. pontja is megerősít: „A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.”

A tanulmányából szó szerint idézve: „A bírósági jogkörben eljáró személyek károkozó magatartása – amennyiben következmények nélkül marad – az államhatalom oldaláról nézve súlyos működési zavart eredményez; rést üt a jogállamiság, a jog uralma alá vetett állam eszméjének pajzsán, teret engedve ezzel az önkénynek.”

Az első és a másodfokú bíróság önkényesen, azaz alkotmányellenesen adott helyt a keresetnek. A fentiek miatt ez az álláspont közvetve szembemegy az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Római Egyezmény) 6. cikkével, de az EU Alapjogi Charta tisztességes eljárást érintő rendelkezéseivel is.

A Római Egyezmény, az 1993. évi XXXI. törvény, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 13. cikke a hatékony jogorvoslathoz való jog kapcsán kimondja: bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg. Itt említendő (a két érintett felsőbb bíróság kifogásolt döntései, következtetései kapcsán), hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Delcour-ügyben hozott határozata szerint az egyezmény nem kötelezi a tagállamokat fellebbviteli bíróságok

felállítására. Ha azonban ilyen bíróságok működnek, a 6. cikknek, tehát a tisztességes eljárás általános követelményeinek érvényesülniük kell.

Az Alkotmánybíróság követi az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogi érvelését, elveit.

Az Alkotmánybíróság tulajdonhoz való joggal kapcsolatos gyakorlatát illetően kiemelendő:

Az AB gyakorlata szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat] „[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkor (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” (ABH 1993, 373, 379–380.).

5/2016. (III. 1.) AB határozat így összegez: „A tulajdonhoz való jog tartalmának legalaposabb kifejtését a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat tartalmazza, melynek 2012 utáni alkalmazhatóságát az Alkotmánybíróság számos határozata megerősítette. {18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [26]; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [59]} Eszerint a tulajdonhoz való jog fogalma „nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványaival, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkor (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és 8 Erről a határozatról bővebben I. alább. funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 369, 179.] A polgári jogi tulajdonfogalomtól való elhatárolás azonban nem eredményezi a tulajdonjog részjogosítványai alkotmányos védelmének teljeskörű hiányát. A tulajdonhoz való jog – azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak – korlátozása akkor alkotmányellenes (alaptörvény-ellenes), ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképpé teszi. {3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]} Mindemelllett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alapjogi védelem illeti meg azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van. A jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű” {3387/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [16]; 3177/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás

[24]] [31]] A tulajdonhoz való jogra irányuló gyakorlat összegzése – más összefüggésben – a 3074/2016. (IV. 18.) AB határozatban jelenik meg, amely határozatra később még visszatérek: „Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy a 26/2013. (X. 4.) AB határozat úgy értelmezte a tulajdon védelméhez való jogot, hogy az Alaptörvény tulajdoni klauzulája – az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata és főszabály szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123., illetve 819/B/2006. AB határozat, ABH 2007, 2038, 2041.] – csak a már megszerzett tulajdont (Indokolás [193]), illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi [3209/2015. (XI.10.) AB határozat, Indokolás [65]]. [37] Az államnak tehát nincs kötelezettsége arra, hogy a magánszemélyt a tulajdonszerzéshez vagy a tulajdon élvezetéhez segítse [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 936/D/1997. AB határozat, ABH 1999, 615, 619.].[38]

Ami pedig az uniós fogyasztóvédelmi jog nem-érvényesülést illeti, itt leszögezendőek az alábbiak:

A Lisszaboni szerződés, Római szerződés, Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (EUMSZ), melyek tartalmukban egyértelművé teszik a közösségi jog nemzeti joggal szembeni primátusát. A hazai jogban a 2007. évi CLXVIII. törvény 4. cikk 17. pontja jeleníti meg kötelező jelleggel e szabályt: („Nyilatkozat az uniós jog elsőbbségéről”) az Európai Unió Bírósága állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a Szerződések és a Szerződések alapján az Unió által elfogadott jogi aktusok az említett ítélkezési gyakorlat által megállapított feltételek szerint a tagállamok jogával szemben elsőbbséget élveznek.

Az EUMSZ 288. cikke értelmében az irányelveknek minden közösségi tagállamra vonatkozóan közvetlen hatálya van (vertikálisan, a tagállamokra és a bíróságaikra), míg a 267. cikk azt rögzíti, hogy az Európai Unió Bírósága szükség esetén előzetes döntéshozatali eljárások keretében dönt arról, hogy a jogkereső felek közötti szerződések, és a nemzet állami jogi aktusok összhangban vannak-e az irányelvekkel.:

„A Bíróság nem pusztán véleményt nyilvánít, hanem indokolással ellátott ítélettel vagy végzéssel határoz. Azt a nemzeti bíróságot, amely a határozat címzettje, az előtte folyó jogvita eldöntésekor köti ez az értelmezés. A Bíróság ítélete a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.” [Curia EU - https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/hu/].

A közösségi jog nemzeti joggal szembeni felülrendeltséget az Európai Bíróság (Curia) a C-6/64. számú (Costa vs. Enel) ügyben is deklarálta. A 189. cikk megerősíti a közösségi jog elsőbbségét, amely szerint a rendelet „kötelező” érvényű és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban”.

A 2014.3154. BDT alapján az Európai Unió Bíróságának az uniós jog értelmezése tárgyában tett ítéleti megállapításai kötelezőek a tagállami bíróságokra nézve.

A C-106/77. sz. ún. Simmenthal ügyben az Európai Bíróság megfogalmazta azt az elvet, hogy nemzeti bíróságoknak az EK-jog elsőbbségének érvényesítésével nem szabad arra várniuk,

hogy a nemzeti jogalkotó vagy az alkotmánybíróság érvénytelenítse a közösségi jogot sértő belső szabályt, az elsőbbség elve minden közvetlenül hatályosuló közösségi norma esetében érvényesül. A nemzeti jog nem válik érvénytelenné, csupán nem alkalmazható (hatálytalan lesz, de érvényes).

Szükséges leszögezni, hogy a fogyasztói általános hazai jogvédelem (M. cikk (2) bekezdése) be nem tartása mint okozat önmagában alkotmányos védelemben részesül, mely jelen esetben a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésén mint okon keresztül szenvedett csorbát, míg az uniós fogyasztóvédelmi **jog** megsértésére mint okra a tisztességes tárgyaláshoz való jog sérelmeként mint okozatként hivatkoznak.

EGYÉB:

Perújítást nem kezdeményeztek az ügyben.

Felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, a pertárgyérték összege miatt az kizárt (rPp. 271. §-ának (2) bekezdése).

Kérjük a támadott jogerős másodfokú határozat végrehajtásának felfüggesztését az 1952. évi III. tv. (rPp.) 359/C. §-ának (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján és arra is tekintettel, hogy a marasztalási összeggel és a perköltségfizetéssel járó alperesi vagyoni hátrány bekövetkezése jelentősebb súlyú, mint a felperes végrehajthatósághoz fűződő érdekei.

E felfüggesztés nem várt hiányában az rPp. 359/C. §-ának (2) bekezdése alapján kérjük az Alkotmánybíróság felhívást a támadott jogerős másodfokú határozat végrehajtásának felfüggesztésére azonos okból.

Budapest, 2019. 12.16.

Tisztelettel:

kérelmező

jogi képv.: dr. Szepesházi Péter ügyvéd

